

РЕШЕНИЕ

№ 18

гр. Ловеч, 28.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЛОВЕЧ в публично заседание на седемнадесети януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ПЛАМЕН ПЕНОВ

при участието на секретаря ВЕСЕЛИНА ВАСИЛЕВА
като разгледа докладваното от ПЛАМЕН ПЕНОВ Търговско дело №
20214300900027 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба от ЗЛ. ИВ. Й., М. В. ИВ. и Н. ЗЛ. ИВ. против ЗД „Евроинс“ АД, с която са предявени в активно субективно и обективно съединяване искове с правна квалификация чл. 432, ал. 1, вр. чл. 477 КЗ, за заплащане на застрахователни обезщетения за вреди от ПТП от 06.09.2020 г., причинено от застрахован при ответника водач на МПС, както следва: от М. В. ИВ. – за неимуществени вреди (болки и страдания от телесни увреждания при ПТП), в размер на 45 000 лв., предявен като частичен иск от 55 000 лв.; от ЗЛ. ИВ. Й. – за неимуществени вреди (болки и страдания от телесни увреждания при ПТП), в размер на 4 000 лв., предявен като частичен иск от 10 000 лв.; от Н. ЗЛ. ИВ. – за неимуществени вреди (болки и страдания от телесни увреждания при ПТП), в размер на 10 000 лв., предявен като частичен иск от 15 000 лв.; от ЗЛ. ИВ. Й. – за имуществени вреди (щета по лек автомобил марка „БМВ“, модел „325 xDrive“ с ДК № *****, настъпила при ПТП), в размер на 13 000 лв., предявен като частичен иск от 15 000 лв., ведно със законната лихва върху всяко от обезщетенията от 06.09.2020 г. (деня на увреждането) до окончателното им изплащане.

В исковата молба се твърди, че на 06.09.2020 г., на главен път София - Варна (ПП 1-4), района на излизане от село Български извор, местността „Роденец“ - км. 13+043, при управление на МПС марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с ДК № *****, Ат. Л. К., с ЕГН ***** нарушил правилата за движение и предизвикал ПТП, изразяващо се в навлизане в лентата за насрещно движение и блъскане челно лек автомобил марка БМВ, модел 325 xDrive, с ДК № *****, управляван от ЗЛ. ИВ. Й.. Посочва се, че в управлението от ЗЛ. ИВ. Й. пътували М. В. ИВ., с ЕГН *****, жената с която той живее на семейни начала и едногодишния им син Н. ЗЛ. ИВ., с ЕГН *****, че в резултат на ПТП-то на всички тях са причинени телесни увреждания, както и материални щети на лек автомобил марка БМВ, модел 325 xDrive, с ДК № *****, собственост на ЗЛ. ИВ. Й.. Твърди се, че по

повод настъпилото ПТП е образувано досъдебно производство № 195/2020 г. по описа на РУП - Тетевен и прокурорска преписка № 1471/2020 г. по описа на Районна прокуратура Тетевен, че по същото производств Ат. Л. К. е привлечен като обвиняем за извършване на престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, във вр. с чл. 342, ал. 1 НК.

Твърди се, че в резултат на ПТП-то ищците получили травматични увреждания с различен характер и интензитет, наложили лечение в болнични и домашни условия. Посочва се, че на М. В. ИВ. се причинени „счупени напречни израстъци в ляво на четири поясни прешлени /от първи до четвърти/, разкъсно-контузна рана на носа, охлузвания и кръвонасявания по тялото“, че с разкъсно-контузната рана на носа се задълбочили и причинявали главоболие, по повод на което била извършена Ръография, при която се установява счупване на носни кости, което наложило постъпване в лечебно заведение и извършване на хирургическа интервенция (на 12-14.10.2020 г.). Твърди се, че след ПТП-то състоянието на М. В. ИВ. се характеризирало с постоянно главоболие, вследствие на счупения ѝ нос, непрестанна болка в гърба и тялото и трайно затруднение на движението ѝ, следствие на счупените прешленни израстъци, чувство на слабост и отпадналост, затруднение в придвижването и нормалното битово обслужване, че след ПТП-то М.И. станала изцяло зависима от своите близки както за нейното лично битово обслужване, така и за това на невръстния ѝ син Н.З.. Посочва се, че след ПТП-то М.И. изпаднала в психологически шок от случилото се, преживяла остра стресова реакция, прераснала в остро душевно разстройство, страдала от стрес и безсъние, все още изпитвала паника и често преживявала наново случилото се. Посочва се, че в резултат на ПТП-то на ЗЛ. ИВ. Й. са причинени спукано пето ребро в ляво, разкъсно-контузна рана на дясното коляно, охлузвания по дясната ръка и левия крак, порезна раничка на лицето. Твърди се, че ЗЛ. ИВ. Й. е изписан от лечебното заведение изписан с препоръки за щадящ режим, че към момента на предявяване на иска възстановяване или значително подобрение на здравето му, че движението му продължава да е затруднено, ограничаващо възможността да изпълнява обичайните си задължения вкъщи и тези на работното място, поставяйки го в зависимост от грижите на близките му. Посочва се, че след ПТП-то ЗЛ. ИВ. Й. изпаднал в психологически шок от случилото се, преживял остра стресова реакция, прераснала в остро душевно разстройство, страдал от стрес и безсъние, изгубил увереност в шофьорските си умения, затворил се в себе си, станал асоциален, сприхав и раздразнителен човек. Посочва се, че в резултат на ПТП-то на детето Н. ЗЛ. ИВ. са причинени „на челото и към лявата скула има масивно охлузване на площ с размери 8/8 см., в което има две рани с неравни ръбове с дължина до 1 см.“, от които изпитвал силни болки. Твърди се, че детето претърпяло и огромен психологически шок, от който все още не може се е възстановило и продължава да се чувства подтиснато, неконтактно и често плачело, без да има причина.

Твърди се, че в резултат на ПТП-то са причинени материални щети на лекия автомобил марка БМВ, модел 325 xDrive, чиято стойност възлизала на 15 000 лв., изразяващи се в т.н. „тотална щета“, доколкото автомобилът бил изцяло негоден за употреба и не можел да се използва по предназначение.

Твърди се, че по време на ПТП-то, управляваният от Ат. Л. К. лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с ДК № ***** имал действаща задължителна застраховка „гражданска отговорност“ (ГО) на

автомобилистите, валидна от 10.03.2020 г. до 09.03.2021 г., съгласно полица издадена от ЗД „Евроинс“ АД (дружеството ответник), както и че за настъпилото събитие пред този застраховател била заявена претенция вх. № РК014-31676/28.09.2020 г. (за щетата по автомобила) и претенция с вх. № РК014-35671/28.10.2020 г. (за неимуществените вреди на пострадалите), с посочване на банкова сметка и нужните документи, че по двете претенции застрахователят отказал да се произнесе по преписките и да плати обезщетение (с уведомление рег. № РК014-31676/10/16.03.2021 г. и с Уведомително писмо изх. № РК014-35671/5/28.01.2021 г.).

В писмения отговор на исковата молба от ответника се правят правоизключващи и правонамаляващи възражения. Правоизключващите и част от правонамаляващите са основани на оспорвания относно: механизма и обстоятелствата, свързани с настъпването на процесното застрахователно събитие; елементите на фактическия състав за възникване деликтната отговорност на Ат. Л. К. (застрахования); вида, характера и степента на уврежданията, обусловили болките и страданията, означени в исковата молба, размера на неимуществените вреди и причинната им връзка с процесното застрахователно събитие; липсата на тотална щета; както и на доводи за: несъответно прилагане от ищеца на критерия справедливост при измерване на неимуществените вреди; липса на забава на кредитора по отношение на плащане на застрахователно обезщетение за имуществени и неимуществени вреди. От ответника се прави и правонамаляващо възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от ищците поради неползване на предпазен колан и система за обезопасяване на деца. Правните доводи на ответника в подкрепа на възраженията срещу иска (за несъответно прилагане от ищеца на критерия справедливост при измерване на неимуществените вреди и за липса на забава на кредитора по отношение на плащане на застрахователно обезщетение за неимуществени вреди) не следва да се докладват (чл. 146, ал. 1, т. 1 ГПК).

С определение от 06.12.2021 г., съдът е допуснал изменение на иска в частта за имуществените вреди, чрез увеличение на неговия размер от 13 000 на 15 000 лв.

Ищците вземат участие по делото чрез пълномощника адвокат Х.Н., който поддържа исковете, в хода на устните състезания излага съображения за тяхната основателност и моли за присъждане на претендираните суми, вкл. за заплащане на разноските по делото.

Ответникът взема не изпраща представител в открито съдебно заседание.

Като обсъди събраните по делото доказателства по отделно в тяхната съвкупност и взаимовръзка и като съобрази становищата на страните, съдът приема за установено следното от фактическа страна:

С влязло в законна сила решение № 38 от 01.07.2021 г., по АНД № 68/2021 на РС Тетевен, Ат. Л. К. е признат за виновен в това, че на 06.09.2020 г., на главен път София - Варна (ПП 1-4), района на излизане от село Български извор, местността „Роденец“ - км. 13+043, при управление на МПС марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с ДК № *****, Ат. Л. К., с ЕГН *****, нарушил правилата за движение по пътищата (чл. 16 ЗДвП) и по непредпазливост причинил средна телесна повреда на М. В. ИВ., с ЕГН *****, изразяваща се в травматично счупване на странични израстъци на първи до четвърти лумбални прешлени вляво, причинило трайно

затруднение движението на снагата – престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, във вр. с чл. 342, ал. 1 НК.

От заключението на приетата съдебна авто-техническа експертиза се установява, че следният механизъм на ПТП: движение на лек автомобил БМВ по посока на гр. Варна на път 1-4, със скорост към 60 км/ч; движение на лек автомобил Фолксваген по посока на гр. София на път 1-4, със скорост към 62,33 км/ч; навлизане на лекия автомобил Фолксваген в лентата за движение към гр. Варна, където попада в коридора на движение на лек автомобил БМВ, в следствие на което настъпва удар между предните части на двата автомобила, а от него и големи пластични деформации; под действие на момента на ударния импулс спрямо съответния масов център двата автомобила придобиват кинетичен момент, респ. съответна ротация (завъртат се) е противоположни посоки – автомобил Фолксваген по посока на часовниковата стрелка, а автомобил БМВ обратно на часовниковата стрелка, гледано отгоре; след удара автомобилите получават минимално преместване в надлъжно направление (ударът се явява „блокиращ“ за тях) и се установяват в покой. Пътното транспортно произшествие не е било предотвратимо чрез спиране и за двамата участници, като причината за неговото възникване е внезапното навлизане на лекия автомобил Фолксваген в лентата за движение към гр. Варна, в който момент тя е била заета от другия лек автомобил БМВ. В този смисъл са показанията на свидетелите Д. Ст. П. (водач на лекия автомобил, движил се непосредствено след автомобила БМВ) и Ат. Л. К. (водачът на лек автомобил Фолксваген), от които се установява, че лекият автомобил Фолксваген внезапно навлязъл в насрещната лента и се ударил в насрещно движещото се БМВ. Установява се от заключението, че екстремно спиране, предприето от двамата водачи, също не би могло да предотврати ПТП с конкретния механизъм на настъпване. От техническа гледна точка, най-адекватният начин за предотвратяване на ПТП-то е запазване (своевременно възстановяване) на безопасната траектория на движение на автомобила Фолксваген, в нормална ситуация по средата на дясната лента, а в критична - плътно в десен край на платното за движение, без да излиза от него. От заключението се установява, че в пътят мястото на произшествието (ПП-I-4, км 13) е крива наляво по посока на огледа, с наклон на спускане към Варна (1/100) с двупосочно движение (с две ленти, по една за всяка посока), покрит е с асфалт, с добре изразена хоризонтална маркировка (непрекъсната осева линия), с коловози върху настилка, с напречен наклон на платното за движение (4/100 наляво), с режим на движение при максимална скорост от 60 км/ч, ограничена със знаци. От техническа гледна точка, условията за движение към момента на ПТП-то са били добри и нямат пряка връзка с настъпването му. Установява се от заключението, че лекият автомобил марка БМВ е оборудван с инерционни предпазни колани, които не са били използвани от пътуващите в автомобила лица, свидетелство за което са получените от тях травматични увреждания (травмите по тялото на М.И. и раните по лицата на Н.И. и З.И.), както и повредите в интериора на купето (счупване на дясна облегалка на предна седалка в следствие на удар в направление отзад напред, счупване на предно панорамно стъкло при централна лява част и в дясно причинено от удар отвътре навън) и прибраното състояние на преден ляв колан. Няма данни и за използвано устройството „детско столче за автомобил“, чието предназначение от техническа гледна точка е да задържи тялото на детето към седалката и да не

позволи то да се удари в елементи на купето. При правилно фиксиране към седалката на устройството и на тялото на детето към столчето, се получава ефективност на защита като при предпазен колан при фронтален удар и по-добра защита при страничен. Не се установява хлътване или навлизане на твърди елементи в купето, които да са причинили получените от ишците травматични увреждания.

От заключението на приетата съдебна авто-техническа експертиза и допълнителната такава се установява, че всички описани и наблюдавани повреди и разрушения по лекия автомобил БМВ са в пряка връзка с процесното ПТП, че общият размер на цената на всеки от разрушените детайли, вкл. сумите за стендове настройка и софтуерна адаптация на елементите, към датата на събитието е над 12 020 лв., респ. над 15 000 лв. към деня на изготвяне на заключението. Цената на лекия автомобил БМВ метода на пазарните аналози към датата на събитието и към датата на заключението е 15 288 лв. към деня на ПТП-то, респ. 16 300 лв. – към деня на изготвяне на заключението. Изхождайки от естеството на повредите и цената за тяхното възстановяване, съдът приема за обоснован извода на експерта, че е технологично трудно и икономически неизгодно възстановяването на процесния автомобил до функционалното му състояние. Изкупната цена на автомобила в състоянието след ПТП-то, която се предлага от автоморга, за купуването му с цел разкомплектоване и предлагане на части на вторичен пазар, е в границите на 1400-1600 лв.

От приетата медицинска документация и заключението на съдебната медицинска експертиза се установява, че след ПТП-то ишците са откарани по спешност в ЦСМП Ловеч, където им е указана първа медицинска помощ. ЗЛ. ИВ. Й. е получил спукване на едно ребро (пето, вляво), разкъсно-контузна рана на дясното коляно, охлузвания на дясната ръка и левия крак, порезна раничка на лицето. Същият не е лекуван в стационара на болница, като при него лечението е протекло в домашни условия, с предписани болкоуспокояващи лекарства. ЗЛ. ИВ. Й. е изживявал болки от травматичните увреждания за около 20-25 дни след инцидента, които в началото са били незначителни, затихващи до отзвучаването им в края на периода. При него не се очакват трайни последици от причинените травматични увреждания. М. В. ИВ. е с травматично счупване на носните кости и травматично счупване на напречните израстъци на поясните прешлени, затрудняващо движението на снагата за повече от месец. Тези травматични увреждания не са живото застрашаващи, за тях е било провеждано лечение в лечебно заведение, вкл. с оперативна интервенция (ринопластика) и болкоуспокояващи и към момента на прегледа М. В. ИВ. е здрава. Тя е изживявала болки от травматичните увреждания, които са били силни и продължителни (при инцидента и по време на възстановяването), като техният интензитет, макар да е затихващ, към момента на прегледа (19.11.2021 г.) тя все още изпитва болки в кръста. Остатъчните болки в главата, споделяни от М. В. ИВ., не са от травматичните увреждания на носа или понесения в тази част на лицето удар, доколкото липсват данни от ЕЕГ или скенер, индициращи засягане на мозъка. На Н. ЗЛ. ИВ. са причинени охлузване и разкъсно-контузна рана на лицето, чието лечение е протекло в домашни условия, с предписани болкоуспокояващи лекарства. Тези травматични увреждания не са застрашаващи живота и с причиняването им Н. ЗЛ. ИВ. е изпитвал незначителни болки и парене. При прегледа на Н. ЗЛ. ИВ. се установява пълно възстановяване. Всички травматични увреждания на

ищите са свързани с претърпяното ПТП, дължат се на него, като тяхното естество и локация се обясняват с въздействието на инерционните сили, проявили се при конкретния механизъм на ПТП-то, както и с липсата на поставени предпазни колани от двамата ищци и липсата на специално столче за дете.

От заключенията на приетите комплексни съдебни психолого-психиатрични експертизи се установява, че при М. В. ИВ. и ЗЛ. ИВ. Й. са налице данни за претърпяна Остра стресова реакция в резултат на ПТП, която е довела до психотравмени изживявания в последствие. Острата стресова реакция е преходно разстройство със значителна тежест, което се развива без проява на други психични разстройства, в отговор на силен соматичен и/или психичен стрес и обикновено продължава от няколко часа до дни. При ЗЛ. ИВ. Й. психотравмените изживявания в последствие имат по-голяма продължителност и са свързани с претърпяното ПТП като последица и са се отразили и променили значително качеството на живота. От общителен и комуникативен човек преди инцидента, след претърпяната психотравма е станал по-затворен, по-малко комуникативен, загубил съня си, сънувал неприятни сънища в продължение на два месеца. По интензитет психотравмата при ЗЛ. ИВ. Й. е била с голяма тежест, в резултат на острата стресова реакция, но с течение на времето и отговорностите на освидетелствания ищец, постепенно тя е в процес на преодоляване. От заключението се установява, че негативните емоционални изживявания при ЗЛ. ИВ. Й. са намалили своята интензивност, но не се е достигнало до пълната им дезактуализация, за постигането на която не е необходимо прилагане на психофармакологично лечение.

Вследствие на преживяния травматичен стрес, при М. В. ИВ. се проявява разгърнатата картина на травматична криза, с характерните емоционални преживявания и обичайното преминаване през отделните фази на преработка на психотравмата. Дискомфорта и негативните емоционални преживявания са породили тревожност, безпокойство, несигурност, отчаяние. Фрустриращите обстоятелства са засегнали базисни характеристики на нейната личност и важни пунктове в ценностната ѝ система, отговорността за детето, социалния статус, и т.н. При М. В. ИВ. не се отчитат данни за траен значим спад в цялостното социално функциониране. Способността за комуникативност, концентрация, рефлексия и познавателни процеси са съхранени, не е налице семейна или трудова дезадаптация. От заключението се установява, че негативните емоционални изживявания при М. В. ИВ. са намалили своята интензивност, но не се е достигнало до пълната им дезактуализация, за постигането на която не е необходимо прилагане на психофармакологично лечение.

От заключението на комплексната съдебна психолого-психиатрична експертиза, с участието на специалист „Детска психиатрия“, се установява, че след преживяната психотравмена ситуация (ПТП-то) при Н. ЗЛ. ИВ. се установяват данни за преживяна остра стресова реакция към момента на стресогенното събитие и разстройство в адаптацията в периода на адаптиране към последиците от преживяното. Травматичното събитие (катастрофата, травмите на родителите, които променили в значителна степен ежедневието му по отношение на бит и среда) е довело до нарушение в съня (отказвал да спи сам в креватчето си, често се будел и плачел на сън), до повишена чувствителност към различни стимули от средата (шум, движение, светлини), до „поведенческа инхибираност“, изявяваща се с тревожност, плачливост,

необходимост от по-продължителна адаптация към средата, пасивност. Заради адекватната грижа от страна на родителите, осигуряването на спокойна и сигурна среда, негативните емоционални преживявания при Н. ЗЛ. ИВ. в значителна степен са намалили своята интензивност, но не се е достигнало до пълната им дезактуализация. След преживяната травма в резултат на адекватна помощ (подкрепа от родителите и от близки), симптомите при детето постепенно отшумяват и се нормализира неговото функциониране.

От показанията на свидетелите А.М. и Н.Х., на последната ценени с висока критичност, оглед обстоятелствата по чл. 172 ГПК (свидетелката е майка на М.И.) се установява, че след катастрофата ищците са изпитвали болка от нараняванията, получени в катастрофата, че болките и възстановяването са с най-голяма продължителност при М.И., която претърпяла операция на носа, заради счупени кости, след която в носа продължили около месец. От показанията се установява, че след ПТП-то детето било разстроено и неспокойно, постоянно питало за майка си, докато тя е била в болницата. След катастрофата детето станало затворено, изпитвало страх от играчките си, издаващи звуци, и при возене в автомобил. За определен период след ПТП-то М.И. също се страхувала и отказвала да пътува в автомобил, а З.Й. колебание и несигурност при управление на МПС.

Съдът обяви за безспорно в отношенията между страните, че управляваният от Ат. Л. К. лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с ДК № *****, имал действаща задължителна застраховка „гражданска отговорност“ (ГО) на автомобилистите, сключена с дружеството ответник, валидна от 10.03.2020 г. до 09.03.2021 г.

Установява се от копие на регистрационен талон № 010241464, че ЗЛ. ИВ. Й. е собственик на лек автомобил марка БМВ, модел 325 xDrive, с ДК № *****,

Ответникът ЗД „Евроинс“ АД е уведомен за застъпилото ПТП с две претенции (вх. № РК014-31676/28.09.2020 г. и вх. № РК014-35671/28.10.2020 г.), подадени чрез пълномощника адв. Х.Н., като с първата от тях от З.Й. е поискано заплащане на застрахователно обезщетение за имуществени вреди (за щетата по автомобила), а с втората, от З.Й., М.И. и Н.З. е поискано заплащане на заплащане на застрахователно обезщетение за неимуществени вреди. По двете претенции застрахователят отказал плати обезщетение (с уведомление рег. № РК014-31676/10/16.03.2021 г. и с Уведомително писмо изх. № РК014-35671/5/28.01.2021 г.).

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Съдът е сезиран с искове с правна квалификация чл. 432, ал. 1, вр. чл. 477 КЗ, предявени в активно субективно и обективно съединяване, ЗЛ. ИВ. Й., М. В. ИВ. и Н. ЗЛ. ИВ. против ЗД „Евроинс“ АД, за заплащане на застрахователни обезщетения за вреди от ПТП от 06.09.2020 г., причинено от застрахован при ответника водач на МПС, както следва: от М. В. ИВ. – за неимуществени вреди (болки и страдания от телесни увреждания при ПТП), в размер на 45 000 лв., предявен като частичен иск от 55 000 лв.; от ЗЛ. ИВ. Й. – за неимуществени вреди (болки и страдания от телесни увреждания при ПТП), в размер на 4 000 лв., предявен като частичен иск от 10 000 лв.; от Н. ЗЛ. ИВ. – за неимуществени вреди (болки и страдания от телесни увреждания при ПТП), в размер на 10 000 лв., предявен като частичен иск от 15 000 лв.;

от ЗЛ. ИВ. Й. – за имуществени вреди (щета по лек автомобил марка „БМВ“, модел „325 xDrive“ с ДК № *****, настъпила при ПТП), в размер на 15 000 лв., ведно със законната лихва върху всяко от обезщетенията от 06.09.2020 г. (деня на увреждането) до окончателното им изплащане.

Прекият иск по застраховка „Гражданска отговорност“ е средство за репарирание от застрахователя на вредите (имуществени и неимуществени), за които застрахованият е отговорен спрямо увреденото лице (чл. 432, ал. 1 КЗ). Освен доказан фактически състав на непозволено увреждане, основателността на иска предполага валидна застраховка „Гражданска отговорност“, действаща към момента на увреждането. Предварителното отправяне на писмена застрахователна претенция по чл. 380 КЗ и предоставяне на пълни и точни данни за банковата сметка, по която претенцията трябва да се плати, са изисквания, чието неспазване има за последица забава на кредитора (увреждания), но не и освобождаване на застрахователя от задължението за заплащане на застрахователно обезщетение (чл. 380, ал. 3 КЗ). По задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите обект на застраховане е гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства, за които застрахованите отговарят (чл. 477, ал. 1 КЗ). При настъпване на застрахователното събитие, застрахователят по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите е длъжен да покрие отговорността на застрахования за причинените на трети лица вреди, обхванати от застрахователното покритие по чл. 493 КЗ. Отговорността на застрахователя е ограничена от закона, поради което максималният размер на обезщетението по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите не би могъл да надхвърли размерите по чл. 492 КЗ, установени за съответните вреди.

В случая е налице основание за ангажиране отговорността на ответника по чл. 493 КЗ за заплащане на застрахователно обезщетение в полза на всеки от ищите. Фактическият състав на непозволено увреждане е осъществен. Ищите са претърпели вреди (всеки един от тримата – неимуществени, а З.Й. и имуществени), които са в причинно-следствена връзка с механизма на ПТП-то, причинено от Ат. Л. К. (водачът на застрахования при ответника лек автомобил), поради което за причинилия вредите възниква задължението да ги поправи (чл. 45, ал. 1 ЗЗД). От това ПТП са настъпили травматичните увреждания на всеки от тримата ищци, а уврежданията от своя страна са довели до изживени от тях болки и страдания (неимуществени вреди). От ПТП-то е увреден и лекият автомобил, собственост на ищеца З.Й.. Като претърпели вреди всеки от ищите притежава качеството на пострадал и увредено лице, което има право на обезщетение за вреди, причинени от моторно превозно средство (чл. 478, ал. 1 и 2 КЗ). След като за управлявания от Ат. Л. К. лек автомобил е налице валидно сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със срок на действие, обхващащ датата на възникване на ПТП-то, и застраховател по този договор е ответникът, последният е длъжен да заплати на всеки от ищите застрахователно обезщетение за причинените му вреди, вследствие ползването на това МПС (чл. 493 КЗ). В тази връзка се явяват неоснователни правоизключващите и правонамаляващите възражения на ответника, основани на оспорвания относно наличие на елементите на

фактическия състав на непозволеното увреждане, вкл. относно механизма на ПТП-то и обстоятелствата, свързани с настъпването на процесното застрахователно събитие. Вината на водача в случая се предполага (чл. 45, ал. 2 ЗЗД), а по делото не се установяват обстоятелства, които я изключват. Застрахователят по задължителна застраховка дължи обезщетение за вредите, вследствие на притежанието или използването на моторното превозно средство, като вината на водача има значение не за изплащане на обезщетението, а за възникване на регресни права на застрахователя (чл. 500 КЗ) или за изключване на застрахователното покритие в някоя от хипотезите на чл. 494 КЗ, каквито не са налице.

Претендираните от ищците обезщетения за неимуществени вреди вследствие на телесно увреждане, както и обезщетението за имуществени вреди, попадат в застрахователното покритие по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите (чл. 493, ал. 1, т. 1 КЗ). Размерът на имуществените вреди се определя с оглед на конкретните ангажирани по делото доказателства, а обезщетението за неимуществени вреди – по справедливост, като и при двата вида вреди определените размери не могат да превишават сумите по чл. 492, т. 1 КЗ.

От ищеца З.Й. се претендира заплащане на застрахователно обезщетение за имуществени вреди от погиване на вещ. При унищожаване или повреждане на вещ обезщетението за заплащане на имуществени вреди се обхваща от застрахователното покритие по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите (чл. 493, ал. 1, т. 2 КЗ).

При настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение, което е равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието (чл. 386, ал. 2 КЗ). При вреди на имущество, дължимото от застрахователя обезщетение по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите е лимитирано до действителната стойност на причинената вреда (чл. 499, ал. 2 КЗ). Доколкото обезщетението за заплащане на обезщетение за имуществени вреди попада в застрахователното покритие на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите (чл. 493, ал. 1, т. 2 КЗ) и обект на застраховане е гражданската отговорност на водача на лекия автомобил за причинените от ПТП-то вреди (чл. 477, ал. 1 КЗ), същата отговорност е имуществена, поради което за определяне действителната стойност на причинената вреда следва се определи при съответно приложение на чл. 400, ал. 1 КЗ, намиращо се в общите разпоредби на Глава тридесет и девета Имуществено застраховане. В случая е налице унищожаване на автомобила, т.нар. „тотална щета“ по смисъла на чл. 390, ал. 2 КЗ, доколкото на възстановяването на процесния автомобил до функционалното му състояние е технологично трудно и икономически неизгодно - цената на възстановяването, включваща стойността на части и труд, надхвърля 12 000 лв. и се доближава до цената на лекия автомобил БМВ към датата на събитието от 15 288 лв. Съдът приема последната сума (закръглено 15 300 лв.) за действителна стойност на увредения автомобил по смисъла на чл. 401, ал. 1 КЗ, защото тя се явява еквивалент на стойността, срещу която може да се закупи автомобил със същите характеристики. От цената на лекия автомобил към датата на ПТП-то (15 300 лв.) следва да се приспадне сумата от 1 500 лв. изкупната цена на автомобила в състоянието след ПТП-то, която се предлага от автоморга, за купуването му с цел разкомплектоване и предлагане на части на вторичен пазар. Получената разлика от 13 800 лв. се

явява действителната имуществена вреда за ищеца З.Й., защото тя е израз на реално претърпяната от него щета.

Обезщетението за неимуществени вреди се определя по справедливост (чл. 52 ЗЗД), като критерият „справедливост” не е абстрактно понятие, а е свързан с преценка на обективно съществуващи конкретни обстоятелства. При определяне размера на дължимото обезщетение за неимуществените вреди за претърпените болки и страдания от телесните увреждания на всеки от тримата ищци, съдът отчете вида и степента на получените от тях травматични увреждания, възрастта на всеки от пострадалите при увреждането му, трайността на вредните последици, интензитета и продължителността на изживените от ищите болки и страдания. Ищите З.Й. и М.И. са в активна, работоспособна възраст, а Н.И. е дете, в ниска възраст. На тях са причинени няколко по вид травматични увреждания - спукване на едно ребро (пето, вляво), разкъсно-контузна рана на дясното коляно, охлузвания на дясната ръка и левия крак, порезна раничка на лицето (на З.Й.), травматично счупване на носните кости и травматично счупване на напречните израстъци на поясните прешлени, затрудняващо движението на снагата за повече от месец (на М.И.), охлузване и разкъсно-контузна рана на лицето (на Н.З.). Травматичните увреждания при всички от ищите не са застрашаващи живота, като тяхното възстановяване е протекло в домашни условия, а М.И. е престояла и в лечебно заведение, с извършване на операция на носа. Раните не са оставили трайни, загрозяващи белези. Болките при З.Й. и Н.З. са незначителни и са траели в периода на възстановяване, около 20-25 дни след инцидента, докато при М.И. те са силни и продължителни (при инцидента и по време на възстановяването), със затихващ интензитет и остатъчни, но слаби в областта на кръста. При никого от ищите не се очакват трайни последици от причинените травматични увреждания. Симптомите на острата стресова реакция при тримата ищци да отшумяват и негативните емоционални изживявания са с намалена интензивност, с достигне до пълната дезактуализация, неналагаща прилагане на психофармакологично лечение. Освен изброените обстоятелства относно всеки от тримата ищци, съдът отчита конкретните за страната и региона икономически условия, както и лимитите по чл. 492, т. 1 КЗ. С оглед на всички тях приема, че размерът на обезщетението за неимуществени вреди за претърпените болки и страдания от причинените им телесни увреждания за ищеца ЗЛ. ИВ. Й. е 8 000 лв., за М. В. ИВ. – 24 000 лв. и за Н. ЗЛ. ИВ. – 4 000 лв.

Размерите на обезщетенията за неимуществени вреди следва да се редуцират, с оглед направеното от ответника възражение за съпричиняване, поради неползване на предпазен колан и система за обезопасяване на деца. Обезщетението може да се намали, когато увреденият е допринесъл за настъпването на вредите (чл. 51, ал. 2 ЗЗД). Преценката за съпричиняване се прави на плоскостта причинно-следствената връзка между поведението на пострадалия и вредоносния резултат (П-17-63, Пленум, т. 7). Прилагането на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е обусловено от доказана причинна връзка между поведението на пострадалия, с което той обективно е създал предпоставки и/или възможност за настъпване на увреждането и настъпилия вредоносен резултат. Липсата на поставен предпазен колан от ищите З.Й. и М.И. и ползването на система за обезопасяване на деца за ищеца Н.И., е довело до настъпване на вредоносния резултат. Автомобилът е бил оборудван с предпазни колани, вкл. на мястото, на което З.Й. и М.И. се возели, и ако такъв бе поставен, въпреки въздействието на инерционните сили, телата им биха

останали прикрепено към седалката и не биха се преместили напред към арматурното табло и предното панорамно стъкло. При използвано устройството „детско столче за автомобил“, тялото на детето Н.И. би останало закрепено към седалката и нямаше да се удари в елементите от интериора на купето. Затова съдът приема, че ищците обективно са допринесли за настъпването на вредите и че техният принос се измерява на 20 %, с оглед на което намалява определените по-горе размери на обезщетенията за неимуществени вреди както следва: на ЗЛ. ИВ. Й. от 8 000 на 6 400 лв., на М. В. ИВ. от 24 000 на 19 200 лв. и на Н. ЗЛ. ИВ. от 4 000 на 3 200 лв.

Застрахователните обезщетения са дължими с претендираната законна лихва, но не от посочената в исковата молба дата (06.09.2020 г.) – денят на увреждането, от деня на предявяване на съответните застрахователни претенции пред застрахователя – 28.09.2020 г. (за имуществените вреди) и 28.10.2020 г. (за неимуществените вреди) до окончателното им изплащане. Ответникът-застраховател е в забава поради изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ и липса на определени и изплатени застрахователни обезщетения (чл. 497, ал. 1, т. 2 КЗ). Това бездействие на ответника го поставя в забава, защото при предявяване на претенциите от ищците са представени епикризи, доказателства за собственост върху превозното средство, вкл. протокол за ПТП, т.е. един от документите, удостоверяващи пътното транспортно произшествие (чл. 496, ал. 3 КЗ). Последиците от забавата на ответника не отпадат на основание чл. 380, ал. 3 вр. ал. 1 КЗ, поради непосочени от ищците банкови сметки за изплащане на застрахователни обезщетения. Застрахователят поддържа, че застрахователни обезщетения не се дължат въобще, поради което няма как да се приеме, че неплащането на обезщетенията е обусловено от непосочването на банкови сметки. За периода от предявяване на претенциите (28.09.2020 г. - за имуществените и 28.10.2020 г. - за неимуществените вреди) до срока за произнасяне по тях, застрахователят също дължи законна лихва върху застрахователните обезщетения, но за забавата на застрахования делинквент, доколкото е налице функционална обусловеност на отговорността на застрахователя от отговорността на прекия причинител на вредата (чл. 429, ал. 3, вр. чл. 493, ал. 1, т. 5 и чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ).

По изложените съображения съдът приема, че предявените искове са частично основателни. Ответникът следва да се осъди да заплати на всеки от ищците застрахователни обезщетения за неимуществени вреди в следните размери: 4 000 лв. - на ЗЛ. ИВ. Й., 19 200 лв. – на М. В. ИВ. и 3 200 лв. – на Н. ЗЛ. ИВ., ведно със законната лихва от 28.10.2020 г. до окончателното им изплащане, а на ЗЛ. ИВ. Й. и за имуществени вреди в размер на 13 800 лв., ведно със законната лихва от 28.09.2020 г. до окончателното му изплащане. Уважаването на иска на З.Й. за сумата от 4 000 лв., е с оглед липса на направено от ищеца увеличение до установения дължим размер от 6 400 лв. Исковите следва да се отхвърлят за разликата до пълните им претендирани размери, както и за законната лихва от по ранно претендирания ден - 06.09.2020 г.

С оглед частичната основателност на иска, ответникът ще следва да заплати на ищците сторените разноски съобразно уважената част от исковите (чл. 78, ал. 1 ГПК). Ищците М.И. и З.Й. са сторили разноски в общ размер на 7618 лв., включващ заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 2 640 лв. с ДДС. Този размер на възнаграждението не надвишава минималният

такъв от 2750 лв., определен според правилото на чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1/2004 г. при конкретният общ размер на защитавания интерес (74 000 лв.). Съобразно общият размер на присъдените обезщетения (40 200 лв.) и общият, в който са претендирани (74 000 лв.), ответникът следва да заплати на ищите М.И. и З.И. по съразмерност разноски в размер на 4138,43 лв. (чл. 78, ал. 1 ГПК).

С оглед частичната основателност на исковете, ищите ще следва да заплатят на ответника сторените разноски съобразно отхвърлената им част (чл. 78, ал. 3 ГПК). Ответникът е сторил разноски в общ размер на общ размер на 520 лв. (480 лв. – депозит за изготвяне на експертизите и 40 лв. – депозит за свидетел). Съобразно общия размер на отхвърлената част от исковете (33800 лв.) и този на претендираното обезщетение (74 000 лв.), ищите следва да заплатят на ответника по съразмерност разноски в размер на 237,51 лв. (чл. 78, ал. 3 ГПК).

Заради осъществено процесуално представителство на ответника от юрисконсулт и заявената претенция за възнаграждение по чл. 78, ал. 8 ГПК, такова следва да се присъди в искания размер от 360 лв., ненадхвърлящ максималния такъв за съответния вид дело, определен според чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл. 432, ал. 1, вр. чл. 477 ЗД „Евроинс“ АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. ***** да заплати на М. В. ИВ., с ЕГН *****, с адрес: гр. ***** сумата от 19 200 лв., представляваща застрахователно обезщетение за неимуществени вреди (болки и страдания) от телесни увреждания, в резултат на ПТП от 06.09.2020 г., причинено при управление на автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с ДК № *****, управляван от Ат. Л. К., чиято отговорност е била застрахована по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при Застрахователно акционерно дружество ЗД „Евроинс“ АД, ведно със законната лихва от 28.10.2020 г. (денят на предявяване на претенцията пред застрахователя) до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска по чл. 432, ал. 1, вр. чл. 477 КЗ за разликата до пълния му претендиран размер от 45 000 лв., предявен като частичен от 55 000 лв., както и за законната лихва от 06.09.2020 г. до 27.10.2020 г.

ОСЪЖДА на основание чл. 432, ал. 1, вр. чл. 477 ЗД „Евроинс“ АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. ***** да заплати на Н. ЗЛ. ИВ., с ЕГН *****, с адрес: гр. *****, действащ чрез своите родители и законни представители М. В. ИВ. и ЗЛ. ИВ. Й., сумата от 3 200 лв., представляваща застрахователно обезщетение за неимуществени вреди (болки и страдания) от телесни увреждания, в резултат на ПТП от 06.09.2020 г., причинено при управление на автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с ДК № *****, управляван от Ат. Л. К., чиято отговорност е била застрахована по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при Застрахователно акционерно дружество ЗД „Евроинс“ АД, ведно със законната лихва от 28.10.2020 г. (денят на предявяване на претенцията пред застрахователя) до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска по чл. 432, ал. 1, вр. чл. 477 КЗ за разликата до пълния му претендиран размер от 10 000 лв., предявен като частичен от 15 000 лв., както и за законната лихва от 06.09.2020 г. до 27.10.2020 г.

ОСЪЖДА на основание чл. 432, ал. 1, вр. чл. 477 ЗД „Евроинс“ АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. ***** да заплати на ЗЛ. ИВ. Й., с ЕГН *****, с адрес: с. ***** сумата от 4 000 лв., представляваща застрахователно обезщетение за неимуществени вреди (болки и страдания) от телесни увреждания, в резултат на ПТП от 06.09.2020 г., причинено при управление на автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с ДК № *****, управляван от Ат. Л. К., чиято отговорност е била застрахована по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при Застрахователно акционерно дружество ЗД „Евроинс“ АД, ведно със законната лихва от 28.10.2020 г. (денят на предявяване на претенцията пред застрахователя) до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска по чл. 432, ал. 1, вр. чл. 477 КЗ за законната лихва от 06.09.2020 г. до 27.10.2020 г.

ОСЪЖДА на основание чл. 432, ал. 1, вр. чл. 477 ЗД „Евроинс“ АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. ***** да заплати на ЗЛ. ИВ. Й., с ЕГН *****, с адрес: с. ***** сумата от 13 800 лв., представляваща застрахователно обезщетение за имуществени вреди (щета по лек автомобил марка „БМВ“, модел „325 xDrive“ с ДК № *****), в резултат на ПТП от 06.09.2020 г., причинено при управление на автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с ДК № *****, управляван от Ат. Л. К., чиято отговорност е била застрахована по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при ЗД „Евроинс“ АД, ведно със законната лихва от 28.09.2020 г. (денят на предявяване на претенцията пред застрахователя) до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска по чл. 432, ал. 1, вр. чл. 477 КЗ за разликата до пълния му претендиран размер от 15 000 лв., както и за законната лихва от 06.09.2020 г. до 27.09.2020 г.

ОСЪЖДА ЗД „Евроинс“ АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. ***** да заплати на М. В. ИВ., с ЕГН *****, с адрес: гр. ***** и ЗЛ. ИВ. Й., с ЕГН *****, с адрес: с. ***** сумата от 4138,43 лв., представляваща разноски съобразно уважената част от исковете (чл. 78, ал. 1 ГПК).

ОСЪЖДА М. В. ИВ., с ЕГН *****, с адрес: гр. ***** ЗЛ. ИВ. Й., с ЕГН *****, с адрес: с. ***** и Н. ЗЛ. ИВ., с ЕГН *****, с адрес: гр. ***** действащ чрез своите родители и законни представители М. В. ИВ. и ЗЛ. ИВ. Й., да заплатят ЗД „Евроинс“ АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. ***** сумата от 237,51 лв., представляваща разноски съобразно отхвърлената част на иска (чл. 78, ал. 3 ГПК), както и сумата от 360 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение по чл. 78, ал. 8 ГПК.

Решението може да се обжалва пред Апелативен съд Велико Търново, в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Окръжен съд – Ловеч: _____